

24. marts 2021
Sagsnr.: 20/00034
Klagenr.: 1005603

AFGØRELSE
i klagesag om Vesthimmerlands Kommunes endelige vedtagelse af lokal-
plan nr. 1087

Vesthimmerlands Kommune har den 4. november 2019 endeligt vedtaget lokalplan nr. 1087, Boligbebyggelse på Jyllandsgade 20 i Aars.

Planklagenævnet har modtaget en klage over afgørelsen.

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen. Det betyder, at lokalplanen fortsat gælder.

Planklagenævnet
NAEVNENES HUS
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37 79 55 26
www.naevneneshus.dk

Indhold

1. Klagen til Planklagenævnet.....	3
2. Sagens oplysninger.....	3
2.1. Området.....	3
2.2. Vedtagelsen af planforslaget	3
2.3. Den vedtagne lokalplan.....	3
2.4. Klagen og bemærkningerne hertil	5
2.4.1. Korrespondance i klagesagen.....	5
2.4.2. Tidligere inddragelse.....	5
2.4.3. Beslutningsgrundlaget.....	5
2.4.4. Håndtering af indsigelser	5
2.4.5. Planlægningsmæssig begrundelse og usaglige hensyn	5
2.4.6. Bilag IV-arter (flagermus).....	6
2.4.7. Andre klagepunkter	6
3. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse	6
3.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse	6
3.1.1. Retlige spørgsmål.....	6
3.1.2. Indbliksgener.....	7
3.1.3. Koter og uoverensstemmelser i forhold til tilkørselsvej	7
3.1.4. Beskæring af træer	7
3.2. Tidligere inddragelse.....	7
3.3. Beslutningsgrundlaget.....	8
3.3.1. Generelt om materiale til byrådsmedlemmerne	8
3.3.2. Planklagenævnets vurdering	8
3.4. Håndtering af indsigelser	9
3.5. Planlægningsmæssig begrundelse og usaglige hensyn	9
3.6. Bilag IV-arter (Flagermus).....	10
3.6.1. Generelt om bilag IV-arter i forbindelse med planvedtagelser ..	10
3.6.2. Økologisk funktionalitet.....	11
3.6.3. Krav til tilvejebringelsen af oplysninger om bilag IV-arter	12
3.6.4. Planklagenævnets vurdering	13
3.7. Planklagenævnets afgørelse	14
4. Gebyr.....	14

1. Klagen til Planklagenævnet

En nabo klagede den 12. december 2019 til Planklagenævnet over kommunens afgørelse om vedtagelse af lokalplan.

Planklagenævnet modtog klagen den 2. januar 2020 fra kommunen.

Indholdet af klagen gengives nærmere i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1. Området

Lokalplanområdet ligger i den centrale del af Aars. Området ligger i byzone. Det samlede areal inden for lokalplanområdet udgør ca. 4.200 m².

Mod nord grænser området op til A1 og villaer, mod øst af villa- og rækkehusbebyggelse langs A2, mod syd af villaer ved P1 og mod vest af v1 og en rækkehusbebyggelse.

Der er på den sydlige del af lokalplanområdet en række træer. Lokalplanområdet ligger i midten af en større by, som hovedsageligt består af bebyggelse. Der er dog to områder med træbevoksning ca. 280 m sydøst og ca. 370 m sydvest for lokalplanområdet. Derudover er der et større rekreativt område ca. 550 m nord for lokalplanområdet med træbevoksning.

2.2. Vedtagelsen af planforslaget

Lokalplan nr. 1087, Boligbebyggelse på Jyllandsgade 20 i Aars, var i offentlig høring fra den 3. september 2019 til den 1. oktober 2019.

Lokalplanen blev endelig vedtaget den 4. november 2019 på møde i Teknik- og Miljøudvalget. På mødet blev det oplyst, at der var indkommet 24 høringsvar. Der var udarbejdet et høringsnotat, hvor det fremgik af forvaltningens bemærkninger til et af høringsvarene, at byggelovens bebyggelsesregulerende bestemmelser i en lokalplan kan skærpes eller lempes. Derudover bemærkedes det i forhold til flagermus i træerne, at bygherren skal sikre sig, at der ikke er flagermus i træerne.

2.3. Den vedtagne lokalplan

Det fremgår af redegørelsen til lokalplan nr. 1087, at området tidligere har været anvendt til institution, som er fusioneret med en børnehave til én institution på en anden placering. Bygningen anvendes derfor ikke mere til institution.

Herudover fremgår det af redegørelsen, at baggrunden for lokalplanen er en konkret ansøgning fra v2, som ønsker at opføre 18 boliger dels med etageboliger og tæt-lav bebyggelse i form af rækkehuse. Herefter fremgår der følgende:

Det er vigtigt at pointere, at lokalplanen ikke sikrer, at det er præcis det projekt, som beskrives i dette afsnit, der virkeliggøres. Beskrivelsen af konkrete projekter tjener blot til formål at informere om de tanker, der ligger på nuværende tidspunkt. Det endelige projekt og eventuelle ændringer i fremtiden kan afvige, da ikke alle forhold er reguleret præcist med bestemmelser i lokalplanen.

Det fremgår af lokalplanens afsnit om habitatbekendtgørelsen og artsfredningsbekendtgørelsen, at:

ad 2) Bilag IV-arter

Indenfor området er der ikke registreret beskyttede bilag IV-plantearter, og området vurderes heller ikke at være potentielt yngle- eller rasteområde for bilag IV-dyrearter. De eneste arter, der potentielt forventes at findes inden for området, er arter af flagermus. Lokalplanområdets større træer kan potentielt være raste eller ynglested. Derudover vurderes området ikke at være potentielt levested for beskyttede dyrearter eller at medføre en væsentlig påvirkning af bilag IV-plantearter eller bilag IV-dyrearter.

Alle danske arter af flagermus er fredede, jf. artsfredningsbekendtgørelsen (Lovbekendtgørelse nr. 926 af 27/06/2016), og strengt beskyttede af habitatbekendtgørelsen. Det betyder, at det er ulovligt at slå flagermus ihjel samt beskadige eller ødelægge deres yngle- og rastepladser

Bygninger skal efterses for flagermus, inden der foretages nedrivning eller renovering, da mange arter af flagermus raster, overvintrer eller yngler i bygninger, særligt loftet. Det samme gør sig gældende for gamle træer, der skal undersøges, før de fældes. Hvis flagermus opdages, skal de udsluses på den rigtige måde. Den lokale vildtkonsulent hos naturstyrelsen kan vejlede om dette.

Af § 1 i lokalplanen om planens formål fremgår:

Lokalplanens formål er at sikre

- at området kan anvendes til boligformål i form af etageboliger og tæt-lave boliger*
- at ny bebyggelse placeres og udformes under hensyntagen til omgivelserne, herunder omkringliggende bebyggelse*
- vejadgang fra A1*
- at området disponeres med fælles opholdsarealer*

Af § 5.1 lokalplanen om Vejadgang og veje fremgår:

Vejadgang til lokalplanområdet skal ske fra A1 med placering af overkørsel, som vist på kortbilag 2.

Af § 10.2 i lokalplanen om terrænregulering fremgår:

Efter byggemodning må der ikke ske terrænreguleringer ud over +/- 0,5 meter i forhold til det eksisterende terræn.

I lokalplanens kortbilag 2 ses de påtænkte byggefelter, herunder disses placering i forhold til naboskel. I kortbilaget er angivet målforhold.

2.4. Klagen og bemærkningerne hertil

2.4.1. Korrespondance i klagesagen

I sagen indgår klagen af 12. december 2019 og bemærkninger af 4. december 2020. Kommunen er kommet med bemærkninger til klagen den 2. januar 2020.

Klagen og bemærkningerne er i hovedtræk gengivet nedenfor.

2.4.2. Tidligere inddragelse

Klageren ville gerne, at han havde haft mulighed for at komme med indsigelser tidligere i processen.

2.4.3. Beslutningsgrundlaget

Klageren anfører, at lokalplanen er truffet på et forkert grundlag. Klageren anfører, at politikerne kun er blevet forelagt en meget lille del af den samlede sag. Klageren føler, at kommunen kun har lyttet til bygherren og har overbevist byrådet om ændringerne, så bygherren ikke behøver at overholde bygge-loven. Dette indebærer, at ansøgeren kan bygge i to plan, 2,5 m fra klagerens skel og uden skrå højdeskel¹ efter bygge-loven. Klageren mener desuden ikke, at byrådsmedlemmerne har været klar over, at de tilsidesatte bygge-lovgivningen.

Det er klagerens opfattelse, at politikerne kunne se, at forholdene var anderledes, end det var forelagt dem, da politikerne blev vist forholdene på ejendommen.

2.4.4. Håndtering af indsigelser

Klageren føler, at klageren er blevet overhørt, når klageren har spurgt ind til ting, og at kommunen har svaret udenom. Klageren anfører, at sagsbehandlere kun har lyttet til bygherren.

2.4.5. Planlægningsmæssig begrundelse og usaglige hensyn

Klageren anfører, at kommunen har oplyst, at der ikke foreligger en bygge-ansøgning, men klageren anfører, at lokalplanen er lavet på baggrund af en sådan. Klageren er utilfreds med, at kommunen har lavet en lokalplan kun til bygherren. Klageren er også utilfreds med, at klageren ikke kan få en forkla-

¹ Planklagenævnet antager, at klageren henviser til det skrå højdegrænseplan.

ring på, hvad der ligger til grund for, at ændringerne er nødvendige og rimelige.

2.4.6. Bilag IV-arter (flagermus)

Klageren anfører, at der er flagermus i træerne der er 6-7 m høje, og at kommunen ikke har taget stilling til dette. Klageren anfører, at træerne bliver nødt til at blive beskåret, hvis der skal være plads til bygningerne.

2.4.7. Andre klagepunkter

Indbliksgener

Klageren er utilfreds med de indbliksgener, det nye byggeri vil give. I et tidligere udkast til projektet havde klageren ikke indbliksgener.

Koter og uoverensstemmelser i forhold til tilkørselsvej

Klageren anfører, at bygningen ikke vil kunne overholde § 10.2 i lokalplanen om, at der kun må terrænreguleres 0,5 m, da koteforskellene er så store, at det ikke kan lade sig gøre at lave projektet uden større terrænregulering.

Klageren anfører desuden, at tilkørselsvejen ikke er så bred, som den er tegnet.

Beskæring af træer

Klageren anfører, at træerne står i skel, så begge parter skal være enige om, at træerne skal fjernes, inden dette kan foretages.

3. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

3.1.1. Retlige spørgsmål

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes afgørelse efter planloven, jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 3.²

Følgende betragtes som et retligt spørgsmål:

- Om vedtagelsen af planen er sket i overensstemmelse med de retningslinjer, der er fastsat i planlovens kapitel 6 om planers tilvejebringelse.
- Om officialprincippet er overholdt i forbindelse med vedtagelsen af planen.
- Om kommunen har varetaget usaglige hensyn ved vedtagelsen af lokalplanen.
- Om en plan er vedtaget i overensstemmelse med reglerne om bilag IV-arter.

² Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020.

3.1.2. Indbliksgener

Det, som klageren har anført i forhold til indbliksgener, jf. afsnit 2.4.7, vedrører ikke retlige forhold efter planloven, men planforslagets hensigtsmæssighed, og Planklagenævnet har derfor ikke kompetence til at behandle disse spørgsmål.

3.1.3. Koter og uoverensstemmelser i forhold til tilkørselsvej

Klageren anfører, at projektet ikke kan overholde bestemmelsen om terrænregulering i lokalplanen på grund af koteforholdene, og at tilkørselsvejen ikke er så bred, som den er tegnet, jf. afsnit 2.4.7.

Planklagenævnet finder ikke, at kommunen med vedtagelsen af lokalplanen har truffet afgørelse efter planloven om, hvorvidt det med opførelse af en eventuel bygning vil kræve, at der kan terrænreguleres ud over +/- 0,5 m efter byggemodning. Spørgsmålet om terrænregulering og overensstemmelse med lokalplanen må afklares i forbindelse med en eventuelt ansøgning om terrænregulering og/eller byggetilladelse.

Det forhold, at en eller flere bestemmelser i en lokalplan er upræcise eller muligvis strider mod andre bestemmelser i lokalplanen, påvirker generelt ikke lokalplanens eller bestemmelseernes gyldighed, men kan have betydning i forhold til, om bestemmelserne efterfølgende vil kunne håndhæves af kommunen. Dette gælder også bilagene og visualiseringerne i lokalplanen.

Planklagenævnet ophæver som klart udgangspunkt ikke en lokalplan eller konkrete lokalplanbestemmelser, fordi der i fremtiden eventuelt kan opstå tvivl om fortolkningen af lokalplanen.

Træffer kommunen senere en afgørelse om, at et konkret forhold er i overensstemmelse med lokalplanen, vil en sådan afgørelse kunne påklages til Planklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, herunder om bredden af vejen er i overensstemmelse med lokalplanen.

3.1.4. Beskæring af træer

Klageren har anført, at træet ikke kan beskæres uden naboernes samtykke, jf. afsnit 2.4.7.

Dette er ikke et spørgsmål, som reguleres efter planloven, og det falder således ikke ind under Planklagenævnets kompetence.

3.2. Tidligere inddragelse

Klagerne har gjort gældende, at klageren gerne ville være inddraget tidligere i processen, jf. afsnit 2.4.2.

Det fremgår af planlovens § 1, at loven bl.a. har som formål, at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet. Dette princip har

bl.a. fundet udtryk i bestemmelsen i lovens § 23 c om forudgående offentlighed i forbindelse med forslag til ændringer af kommuneplanen.

En kommune skal således før udarbejdelsen af et forslag til ændring af en kommuneplan indkalde ideer, forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet, jf. planlovens § 23 c, stk. 1, medmindre ændringen er omfattet af kommunens planstrategi.

Planlovens § 23 c vedrører imidlertid kun forslag til ændring af en kommuneplan. Der er ikke tilsvarende regler i forhold til lokalplaner.

Planklagenævnet finder således ikke, at kommunen havde pligt til at foretage høringer på et tidligere tidspunkt i lokalplanprocessen. Nævnet kan derfor ikke give medhold i dette klagepunkt.

3.3. Beslutningsgrundlaget

3.3.1. Generelt om materiale til byrådsmedlemmerne

Reglerne om, hvilket materiale der skal udsendes til de politiske beslutningstagere inden udvalgs- og byrådsmøder, fremgår af den kommunale styrelseslovs § 8, stk. 4, og § 20, stk. 3.³ Planklagenævnet har ikke kompetence til at tage stilling til, om disse bestemmelser er overholdt, og nævnet kan således som udgangspunkt ikke efterprøve, om de oplysninger, som forvaltningen i en kommune forelægger for de politiske beslutningstagere, er tilstrækkelige.

Et utilstrækkeligt dagsordenmateriale kan dog efter omstændighederne indebære, at de politiske beslutningstagere ikke har inddraget hensyn eller oplysninger, som efter lovgivningen *skal* inddrages i forbindelse med vedtagelsen af en plan. Dette kan efterprøves af nævnet, og det kan efter omstændighederne medføre, at afgørelsen er ugyldig.

Hvis der derimod er tale om, at de politiske beslutningstagere ikke er blevet gjort bekendt med oplysninger af betydning for de mere *skønsmæssige hensyn*, som en kommune kan vælge at inddrage i forbindelse med afgørelsen, medfører dette ikke afgørelsens ugyldighed.

3.3.2. Planklagenævnets vurdering

Klageren har anført, at politikerne ikke er blevet forelagt det samlede materiale, men kun det materiale, som var til gunst for bygherren, jf. afsnit 2.4.3.

Planklagenævnet finder ikke, at afgørelsen lider af en væsentlig retlig mangel, da politikerne har fået et høringsnotat over indsigelserne indkommet under høringsperioden til planforslaget. Derudover lægger nævnet vægt på, at politikerne i høringsnotat er blevet oplyst om, at en lokalplan kan skærpe eller lempe byggelovens bebyggelsesregulerende bestemmelser. Desuden var selve lokalplanen tilgængelig, og i denne indgik bl.a. kortbilag angivelse af

³ Lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 af lov om kommunernes styrelse.

byggefelter og afstanden til naboskel.

Planklagenævnet kan derfor ikke give medhold i klagepunktet.

3.4. Håndtering af indsigelser

Klageren føler, at de er blevet overhørt, når de har spurgt ind til ting, at kommunen har svaret udenom, og at sagsbehandleren kun har lyttet til bygherren, jf. afsnit 2.4.4.

Hvis der rettidigt har været fremsat indsigelser m.v. mod et lokalplanforslag, kan vedtagelsen af lokalplanen dog tidligst ske 4 uger efter udløbet af indsigelsesfristen, jf. § 27, stk. 1, 2. pkt.

Formålet med bestemmelsen om 4 uger er at sikre, at indsigelser mod et lokalplanforslag får en seriøs behandling. Af lovbestemmelsens forarbejder fremgår bl.a., at bestemmelsen gælder uanset indsigelsernes karakter.

Kommunen er imidlertid ikke efter planloven forpligtet til at imødekomme indsigelser mod et planforslag. Kommunen er heller ikke forpligtet til at besvare indsigelser eller begrunde, hvorfor kommunen ikke følger indsigelserne.

Klagerens indsigelse er gengivet i kommunens notat om indsigelser mod planforslaget. Notatet var med som bilag til dagsordenen til udvalgets møde den 4. november 2019. Kommunen har således inddraget klagerens indsigelse i behandlingen af planforslaget.

På denne baggrund kan Planklagenævnet ikke give medhold i klagen over kommunens behandling af klagerens indsigelse mod planforslaget.

Da kommunen som nævnt ikke efter planloven er forpligtet til at imødekomme indsigelser, og da der i øvrigt tilkommer kommunerne et meget vidt skøn i forhold til indholdet af en lokalplan, finder Planklagenævnet desuden ikke, at det udgør en retlig mangel, at kommunen ikke har imødekommet indsigelserne.

Planklagenævnet bemærker afslutningsvis, at klagerens indsigelse i den konkrete sag vedrørte flagermus, og at kommunen var forpligtet til at forholde sig til flagermus i forbindelse med planvedtagelsen, jf. afsnit 3.6 nedenfor. Dette udspringer imidlertid af planhabitatbekendtgørelsen og ikke af en pligt til at besvare indsigelser.

3.5. Planlægningsmæssig begrundelse og usaglige hensyn

Klageren mener, at lokalplanen er udarbejdet kun til bygherren, jf. afsnit 2.4.5.

Efter planlovens § 13, stk. 1, kan en kommune til enhver tid beslutte at tilvejebringe planforslag og ændringsforslag til de eksisterende kommunale planer i overensstemmelse med de procedurer, som er fastsat i planlovens kapitel 6, når det er planlægningsmæssigt relevant (lokalplanretten).

Lokalplankompetencen forudsætter således, at der er en planlægningsmæssig relevant begrundelse, og planlægningen må ikke være baseret på usaglige hensyn. Rent økonomiske hensyn er ikke et planlægningsmæssigt relevant hensyn. En eventuel usaglighed vil typisk bestå i, at kommunen udarbejder en lokalplan alene af hensyn til kommunens egne økonomiske interesser.

At en grundejer eller en bygherre inden for et lokalplanområde har en økonomisk interesse i vedtagelsen af en lokalplan, er imidlertid helt sædvanligt og ikke noget, der i sig selv er i strid med planloven. Det afgørende er således, om kommunen har en planlægningsmæssig relevant grund til at vedtage lokalplanen.

Efter planlovens § 15, stk. 1, skal en lokalplan indeholde oplysninger om planens formål og retsvirkninger, og formålet skal fastlægge den planlægningsmæssige begrundelse.

Den planlægningsmæssige begrundelse i den aktuelle sag fremgår således af lokalplanens § 1. Formålet med lokalplanen er at sikre anvendelse til boligformål, og at det nye byggeri placeres og udformes under hensyntagen til omgivelserne. Byggeriet er opført på baggrund af en konkret ansøgning fra en bygherre, som ønsker at opføre 18 boliger. Det fremgår af lokalplanens redegørelse, at bygningen ikke længere anvendes til børnehaven.

Planklagenævnet finder, at det er en saglig og planlægningsmæssig relevant begrundelse, at en ejendom, som tidligere har været udnyttet til børnehaven, ønskes benyttet til beboelse. Planklagenævnet bemærker i den forbindelse, at det forhold, at der foreligger en konkret ansøgning om opførelse af boliger i et område, ikke medfører, at lokalplanlægningen dermed er usaglig. Der er heller ikke noget krav om, at kommunen skal redegøre for, at det forhold, der ønskes planlagt for, er *nødvendigt* og *rimeligt*.

På baggrund af ovenstående kan Planklagenævnet ikke give medhold i klagepunktet.

3.6. Bilag IV-arter (Flagermus)

3.6.1. Generelt om bilag IV-arter i forbindelse med planvedtagelser

Der er i habitatdirektivet⁴ fastsat regler om beskyttelse af bestemte dyre- og plantearter (bilag IV-arter).

For dyrearter nævnt i habitatdirektivets bilag IV, litra a, er der forbud mod

⁴ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer, jf. artikel 12, stk. 1, litra b. Der er desuden forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder, jf. artikel 12, stk. 1, litra d. Beskyttelsen er generel og vedrører ikke kun særligt udpegede områder. Beskyttelsen omfatter desuden både forsætlig og uforsætlig beskadigelse og ødelæggelse.

Flagermus er oplistet i habitatdirektivets bilag IV.

Habitatdirektivet er implementeret i dansk ret i flere lovgivninger, bl.a. planhabitatbekendtgørelsen fra 2016.⁵

Det følger af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at et planforslag ikke kan vedtages, hvis gennemførelse af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a. Vurderingen heraf skal fremgå af redegørelsen til planforslaget, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelsen. s bilag IV.

3.6.2. Økologisk funktionalitet

Det fremgår af vejledningen til habitatbekendtgørelsen, at yngle- eller rasteområder kan bestå af flere lokaliteter, der tjener som levesteder for den samme bestand. En bredere økologisk forståelse af yngle- og rasteområder giver mulighed for en mere fleksibel tilgang i områder med især mere udbredte bilag IV-arter.⁶

Forudsætningen er, at den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Nogle arter er organiseret i delbestande, som står i forbindelse med hinanden gennem udvandring og indvandring, og som benytter et netværk af levesteder over tid og rum (eksempelvis padder og flagermus). Netværket kan ses som et samlet yngle- eller rasteområde for samlingen af delbestande, som står i forbindelse med hinanden. De enkelte lokaliteter har hver især betydning for bestanden. Nogle vil ofte have mere betydning end andre. En skade på et levested et sted i netværket kan muligvis afværges ved at fremme kvaliteten eller udstrækningen af levestederne andetsteds i netværket.

Det kan eksempelvis efter en konkret vurdering accepteres at nedlægge et vandhul, hvis der inden for bestandens netværk etableres en eller flere nye vandhuller eller andre naturtyper, som samlet set sikrer, at den økologiske funktionalitet af den lokale bestands yngle- eller rasteområde opretholdes på samme niveau som før nedlæggelsen af vandhullet (afværgeforanstaltninger). Det kan i mange tilfælde også være muligt at forbedre kvaliteten af et nuværende yngle- eller rasteområde, f.eks. ved at rense et "dårligt" vandhul op,

⁵ Habitatvejledningen, december 2020, afsnit 9.7.1.4.

fjerne vegetation, der skygger for vandfladen, udlægge mere dødt ved, forbedre ledelinjer m.m.

Generelt bør man først søge at tilpasse en plan, så man i videst muligt omfang undgår at skade den økologiske funktionalitet, før man tyr til at afværge skader gennem afværgeforanstaltninger. Det kan f.eks. dreje sig om, at man justerer et vejtracés forløb så meget som overhovedet muligt under hensyntagen til andre interesser, før man indbygger afværgeforanstaltninger.

3.6.3. Krav til tilvejebringelsen af oplysninger om bilag IV-arter

Spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal foretages en nærmere undersøgelse af, om et område er et naturligt udbredelsesområde for en beskyttet art efter habitatdirektivets bilag IV, er ikke reguleret. Spørgsmålet om, i hvilket omfang en myndighed generelt er forpligtet til at foretage konkrete undersøgelser af bilag IV-arters forekomst og omfanget af disse, er heller ikke reguleret.

En eventuel undersøgelsespligt og det potentielle omfang af denne, afhænger således af lovgivningen om bilag IV-arter og de ulovbestemte forvaltningsretlige principper, herunder officialprincippet (undersøgelsesprincippet), som kommunen skal påse overholdt. Kravene til forvaltningens sagsoplysning angår tilvejebringelsen af et fyldestgørende grundlag for afgørelsen. Kravene til oplysning af faktum kan ikke præciseres generelt og er i vid udstrækning af skønsmæssig karakter.

I sager om vurdering af bilag IV-arter kan der foretages en indledende vurdering (en slags "screening") af, om de konkrete aktiviteter, en plan giver mulighed for, vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder. Dette kan ske ud fra en faglig viden om arternes overordnede fordeling, levevis og levesteder. I de situationer, hvor den indledende vurdering viser, at bilag IV-arter kan påvirkes, skal kommunen belyse sagen nærmere for at vurdere, om yngle- og rasteområder bliver beskadiget eller ødelagt eller forskellige livsstadier af bilag IV-planter bliver ødelagt.⁷

Det antages desuden, at jo mere udbredte arterne er, desto større er sandsynligheden for, at der skal tages højde for dem i forbindelse med bl.a. planer. Det drejer sig f.eks. om spidssnudet frø, stor vandsalamander, flere arter af flagermus og odder.⁸

Der kan ikke fastlægges entydige kriterier for omfanget og karakteren af de oplysninger, der er nødvendige. Det afhænger af den konkrete situation. Der kan bl.a. i tilfælde af ældre oplysninger være behov for at vurdere, om oplysningerne skal opdateres for at afgøre, om arten rent faktisk fortsat forekommer i de berørte områder. Der kan ikke fastsættes præcise

kriterier for, hvornår oplysninger er for gamle, da arterne er meget forskellige, ligesom den naturlige udvikling (f.eks. tilgroning) af et område kan have betydning for, om en art er til stede.⁹

3.6.4. Planklagenævnets vurdering

Klagerne har anført, at der er flagermus i træerne, der er 6-7 m høje, og at kommunen ikke har taget stilling til dette, jf. afsnit 2.4.6.

Planklagenævnet bemærker indledningsvis, at kommunen ikke i en sag som den foreliggende, hvor der planlægges for et konkret projekt, som vil medføre nedrivning af bygninger og fældning af træer, må udsætte vurderingen af påvirkningen af flagermus til nedrivningstidspunktet eller fældningen af træerne.

Nævnet finder således, at kommunen i forbindelse med planlægningsprocessen som minimum burde have foretaget en indledende vurdering af, om vedtagelsen af lokalplanen ville kunne medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rastelokaliteter for flagermus. Kommunen burde f.eks. have undersøgt, om der forelå tidligere flagermusobservationer, ligesom kommunen burde have vurderet bygningernes og træernes umiddelbare egnethed som yngle- eller rastelokaliteter.

Hvis den indledende vurdering havde vist, at der kunne være yngle- eller rastelokaliteter for flagermus i træerne eller bygningerne, skulle kommunen have belyst sagen nærmere. Der henvises f.eks. til de beskrivelser af mulige yngle- og rastelokaliteter og relevante undersøgelser, som fremgår af forvaltningsplanen for flagermus.¹⁰

Hvis planvedtagelsen kunne medføre ødelæggelse af yngle- eller rastelokaliteter for flagermus, skulle kommunen have vurderet, om den økologiske funktionalitet for flagermus alligevel ville kunne opretholdes. Herunder om der er områder i nærheden, som kunne være oplagte steder, hvor flagermusene kunne tænkes at søge til.¹¹ Der vil være nogle flagermusarter, som lettere bliver påvirket af en flytning end andre, og derfor skal dette også tages med i vurderingen.¹²

Planklagenævnet henleder desuden opmærksomheden på, at formålet med vurderinger i forhold til yngle- og rasteområder også er, at muligheden for at undgå skader kan indgå i lokalplanprocessen. I den konkrete sag kunne kommunen f.eks. have vurderet, om lokalplanen eventuelt kunne tilpasses, således at træerne i området, eller eventuelt særligt vigtige træer, i højere grad blev bevaret.

¹⁰ Forvaltningsplan for flagermus, bl.a. s. 14-18.

¹¹ Forvaltningsplan for flagermus s. 32.

¹² Forvaltningsplan for flagermus, s. 12.

Planklagenævnet finder ikke, at kommunens vurdering opfylder disse krav, og planvedtagelsen er derfor behæftet med en retlig mangel.

Nævnet lægger imidlertid til grund, at der er tale om et meget lille område med et begrænset antal træer, og at der er flere områder i nærheden med træbevoksning. Desuden er der tale om en enkelt bygning i et område med et stort antal bygninger. Nævnet finder det derfor ikke sandsynligt, at den økologiske funktionalitet for flagermus ikke vil kunne opretholdes. Henset hertil findes manglen ikke at være så væsentligt, at lokalplanen bør ophæves.

I lyset heraf har Planklagenævnet i den konkrete sag ikke fundet, at der er tale om en så væsentlig retlig mangel, at lokalplanen bør ophæves.

3.7. Planklagenævnets afgørelse

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over lokalplan nr. 1087, Boligområde på Jyllandsgade 20 i Aars, som er endeligt vedtaget af Vesthimmerlands Kommune den 4. november 2019.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.¹³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

4. Gebyr

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klageren medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.¹⁴

¹³ Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.